

SVĚT JAKO KLOBOUK

Hory u nás vidí lidské oko, kam jen dohlédne. Ostré jak břitva, jiné zas neforemné homole, skryté pyramidy i skalnaté kupole, jakoby rozpínaly nekonečno, jakoby se táhly všemi směry, připomínající zkamenělá klubka propletených hádat, obnažené páteře odpočívajících pravěkých příšer. Zdá se, že podepírají nebe, zlověstně šedivé, těžké těhotnými mraky, podobné sloupoví antických chrámů. Hory na západě pohlcojí každého večera nenasytně plné slunce, pomalu jej pojídají za úchvatné scenérie, dramatické symfonie krvavě šmouhatých paprsků, rozlézajících se v panice úprku po úbočích a stráních výšin i kopců i po tenkých stěnách každé lidské duše, aby pak příštího úsvitu hory východní vydaly ze svých skelných pecí slunko voňavé, tak nové, tak živé, bez škrábance, bez poskvrnky, slunce horké, slunce vysoušející četné kaluže vydatných dešťů.

A kam že proudí na své neklidné pouti všechna ta svěží voda z bystrin i ples, mizející v puklinách ostrých skalisek? Kam se vsáknou kapky dešťů, jimiž kropí nebe naši krajinu jak zahrádku? Do světa vnitřního, světa pod zemí, kde jsou jeskynní černá jezera, obrovská a utajená, kde spočívá příslib i tajemství.

Jinak si snad ani Guambii představit nedokážeme, než plnou špičatých vrcholků skalisek, vršků i kopců i hor. A přece tomu tak nebylo vždy. Naše překrásné hory, zvrásněná tvář ustarané země, laskavé stařenky, tu nebyly odnepaměti. Na počátku času zde byla krajina nezkřivená, plochá jak stůl. A nikomu nic nechybělo, a nikdo si nestěžoval.

Ovšem pak, jednoho dne, přišel Pedro Urdinales... Ano, TEN Pedro. Počkat, počkat... Vy jej neznáte? Jak je to možné? Těžko věřit. V tom případě... Haló haló, pan Pedro na scénu!

Á, již přichází. Štramák, že? Na svůj věk... A jak se uklání! Jak baletka, jak koketka!

- Představte si, čtenáři Vás neznají.

- Patrně jsou jen zmatení, snad je to nějaké nedorozumění. Doma, ve Španělich, mi říkají Urdemales, v každé zemi pak trochu jinak, v Kolumbii Rimales, a zde, na jihu...

- Dobře, dobře, hm, ano, děkujeme.

Pedro Urdinales, liška podšitá, vtipálek a žertěř, podvodník a lhář, neposeda a pometlo a bůhví, co ještě všechno. Šprýmař, hříčka lidských myslí i příběhů, žijící vždy a všude, a nenarodil se a neumře, a nebylo kdy místo, kde by Pedro již nebyl, kde něco nestropil.

- Popsal byste nám, laskavě, pane Pedro, co a jak se tehdy seběhlo? Jak bylo v časech, kdy byla zdejší krajina stále bez hor?

- Jistě, milerád! Byl jsem tenkrát velmi mlád. To víte, počátek času zplodil první neklidnou mysl, a ta první příběhy, a z příběhů jsem se narodil i já...

- K věci, prosím.

- Býval jsem někdy pěkný čtverák i uličník. A už vůbec Vám nepovím, co mě to tehdy popadlo, nejspíš z nudy, již nevím, že mě napadlo... zkrátka, přivedl jsem veškeré vodstvo, a celý svět zaplavil.

Rošťák jeden. Takového křiku a rozčílení.

- Kam teď? Voda je nám již po kotníky!

- Ten Pedro! Kdybych já ho tak dostal do svých tlapek!

- Ano, kam? Co dělat? Voda je nám již po kolena!

A tak všichni lidé i jejich přátelé zvířátka a ptáci a rostliny a stromy a květiny a byliny a kameny, nastoupili do jednoho na obrovitý širák, podobný slamáku, a klobouk plul podobný převelikému korábu, a plul daleko a ještě dál.

- Tak Vám, ano, ze srdce, děkujeme.

Pousměje se, lehce ukloní, a již odchází. Lump a mizera a filuta a fištrón a hlavička mazaná.

A mezitím klobouk stále plul. Všichni si zvykli, přestali si stěžovat i vzpomínat, usadili se, každý po svém, každému jak a kde se zachtělo, až osídlili celičkový slamák, vzali jej

za svůj domov, až dočista zapomněli, že není skutečným světem, pevnou zemí, jen převelikým kloboukem, nesoucím se v bezvětrí pokojnými hladinami zatopeného světa, posledního kousku toho darebáčka Pedra.

A život šel i plul dál. A slunce svítilo za dne a hvězdy vedly klobouk na jeho putování za nocí.

Až jednou...

Jakýsi viklavý paprsek hvězd se za větrného večera utrhł, praskl a s velkým rachotem se řítıl dolů na svět, dopadl na obří širák, otřásl jím, až probudil i poslední květinu i poslední dušičku. A všichni se báli...

- Snad spadlý paprsek protrhl klobouk...

- Plující na hladině vod...

- Klobouk se potopí...

- Jistě!

- A my všichni s ním!, zoufala si zvířátka.

Ovšem nakonec... nebylo tak zle. Světlo hvězdy nerozbilo svět, to jen ten ostrý paprsek pronikl jak ohromná jehla kloboukem i hlubinou vod až ke dnu, pevné zemi, a propíchl je, udělal díru do dutého vnitřního světa, nekonečné jeskyně, a veškeré vody pak začaly stékat, zurčivě mizet v útrokách země, a hladina prvotního oceánu klesala, až se ono velemoře, škodolibý kousek pana Pedra, šíbala čtveráka, dočista vysušilo, a slamák přistál, lehce a hladce, jako pohazení, opět po předlouhém čase na pevné zemi.

Ovšem lidé si již na život na klobouku zvykli, a jelikož nic neopouštějí tak těžce jako své zvyklosti, dál žili na obřím širáku, jen trochu pomačkaném oním zlobivým padavým světlem, ano, naše hory jsou špicí pomuchlaného klobouku, který kdysi plul světem, až se usadil, zde, u nás.